

Datum:
2023-04-14Diarienummer:
KRN-2023-00020

KOMMUNREVISIONEN

Mottagare:

Fullmäktige i Uppsala kommun
Organisationsnummer 212000-3005

Revisionsberättelse för år 2022

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer i Uppsala kommun, har granskat den verksamhet som bedrivits i styrelse, nämnder och de gemensamma nämnderna samt genom utsedda lekmanrevisorer den verksamhet som bedrivits i kommunens företag under år 2022. Granskningen har utförts av sakkunniga från PwC som biträder revisorerna.

Styrelse och nämnder ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll och återredovisning till fullmäktige.

Revisorerna ansvarar för att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt att pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionsred i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente. Granskningen har haft den omfattning och inriktning samt givit det resultat som redovisas i bilagan "Revisorernas redogörelse för år 2022".

Årets resultat kommunkoncernen

Årets resultat för Uppsala kommunkoncern uppgår till 800 mnkr för verksamhetsåret att jämföra med 1 296 mnkr föregående år. Resultatet fördelar sig med 701 mnkr för kommunen i förvaltningsform och 164 mnkr för de kommunala bolagen. Resultatet motsvarar 4,8 procent av intäkterna från skatter, generella statsbidrag och utjämning. Årets resultat påverkas positivt av jämförelsestörande poster uppgående till 79 mnkr. Dessa består främst av realisationsvinster från exploateringsverksamheten, bidrag till statlig infrastruktur samt utrangering av anläggningstillgångar. I stadshuskoncernen påverkas resultatet negativt med 35 mnkr i fastighetsavyttringar.

Efter justering för realisationsvinster från försäljning av anläggningstillgångar uppgick 2022 års balanskravsresultat till 698 miljoner kronor vilket innebär att kommunen uppfyller det lagstadgade resultatmålet för ekonomi i balans.

Nämnderna, exklusive kommunstyrelsen, redovisar ett samlat överskott om 132 mnkr. Kommunstyrelsen redovisar ett underskott om -266 mnkr. Av detta avser -313 mnkr stadsbyggnadsförvaltningen där det finns ett underskott inom mark- och exploateringsverksamheten.

För finansförvaltningen blev årets resultat 835 mnkr kronor och därmed 520 mnkr högre än budget till följd av högre skatteintäkter och generella statsbidrag utifrån en starkare återhämtning av ekonomin än beräknat.

Årets investeringar i kommunkoncernen uppgick till totalt 3 366 mnkr. De kommunala bolagen investerade för 1 976 mnkr och nämnderna för 1 466 mnkr. Kommunkoncernens investeringar finansierades i år till stor del av kassaflödet från den löpande verksamheten som uppgick till 2 654 mnkr. Låneskulden uppgår till 17 700 mnkr, vilket motsvarar 73 098 kr per invånare. Detta är en minskning av låneskulden per invånare med 1 061 kr jämfört med föregående år.

Nettokostnaderna för kommunens verksamhet i förvaltningsform exklusive jämförelsestörande poster, ökade med 5,1 procent jämfört med 2021. Nettokostnadsutvecklingen understiger därmed ökningen av intäkter från skatter, generella statsbidrag och utjämning på 5,9 procent.

Uppsala kommuns resultat år 2022 är positivt mot bakgrund av att den svenska ekonomin bromsade in under året. Lågkonjunkturen förväntas fortsätta även under 2023 och 2024 med kostnadsökningar till följd av den höga inflationen och innebära utmaningar för kommunen att finansiera både välfärd och tillväxt.

Vi bedömer att kommunens räkenskaper när det gäller resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys och noter i allt väsentligt är rättvisande. Av redovisningsprinciperna framgår att Uppsala kommun inte redovisar lokalinhyrning som finansiell leasing. Enligt den genomgång kommunen gjort finns inga väsentliga finansiella leasingavtal avseende lokalhyra. Kommunen hyr in merparten av sina lokaler från de helägda dotterbolagen, så även specialfastigheter, vilket åskådliggörs i koncernredovisningen med tillhörande noter. Kommunen kommer att följa den praxisförskjutning samt utveckling av normering som sker inom området och vid behov ompröva hanteringen.

Vi gör bedömning att förvaltningsberättelsen, driftredovisningen och investeringsredovisningen och den sammanställda redovisningen är upprättade i enlighet med lag om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och god redovisningssed. Enligt vår uppfattning överensstämmer annan information i alla väsentliga avseenden med övriga delar i årsredovisningen.

Nämndernas resultat

Nämnderna redovisade i stort sett en ekonomi i balans för verksamhetsåret 2022 med undantag av gatu- och samhällsmiljönämnden som uppvisar ett underskott på -59 mnkr och äldrenämnden vars underskott uppgår till -9 mnkr. Gatu- och samhällsmiljönämndens underskott förklaras främst av avskrivningar och utrangeringar samt kostnader för hantering av dagvatten. Äldrenämndens underskott beror främst på ökade kostnader för inhyrning av legitimerad sjukvårdspersonal.

Utbildningsnämnden redovisade ett överskott på 90 mnkr år 2022 till följd av ökade statsbidrag och färre elever än budgeterat. Även arbetsmarknadsnämnden redovisade ett överskott med 63 mnkr till följd av minskade kostnader för försörjningsstöd och högre statsbidrag. Omsorgsnämnden och socialnämnden redovisade överskott om 19 respektive 15 mnkr. Socialnämndens positiva resultat innebär en skillnad i det ekonomiska utfallet jämfört med de senaste årens underskott.

Gatu- och samhällsmiljönämndens underskott hänförs till avskrivningar och utrangeringar samt kostnader för hantering av dagvatten. Nämnden rekommenderas att utveckla arbetet med ekonomiska prognoser. Detta med bakgrund av att nämnden prognostiserar ett resultat i linje med budget vid delårsuppföljningar men redovisar ett resultat för 2022 på -59 mnkr. Under året har en fördjupad granskning genomförts avseende underhåll av gator och vägar. Efter genomförd granskning var det vår sammanfattande revisionella bedömning att gatu- och samhällsmiljönämnden inte säkerställer att underhållsarbetet planeras och styrs på ett effektivt och tillräckligt sätt. Nämnden har i sitt svar i februari 2023 till kommunrevisionen instämt i att de uppmärksammade bristerna föreligger inom verksamhetsområdet och att avsikten är att säkerställa ett mera strategiskt arbetssätt och kartlägga verksamheten avseende gatuunderhåll.

Äldrenämnden kan delvis i rimlig grad verifiera att förvaltningen skett på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt under år 2022. Nämnden uppvisar en negativ avvikelse mot budget om 9,0 mnkr, vilket motsvarar 0,4 procent av den totala budgetramen.

Omsorgsnämnden rekommenderas att tillse att målstyrning och uppföljning stärks genom att ange referensvärden och målvärden för samtliga fastställda mål. Detta mot bakgrund av att det saknas uppföljningsbara indikatorer för sex av nio av kommunfullmäktiges inriktningsmål.

Utifrån den grundläggande granskningen bedömer vi att kommunstyrelsen och gatu- och samhällsmiljönämnden delvis kan verifiera att förvaltningen skett på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt under år 2022, då styrelsen och nämnden uppvisar negativa resultat om -266 mnkr respektive -59,0 mnkr för helåret. Vi bedömer att övriga nämnder i rimlig grad kan verifiera att förvaltningen skett på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt under år 2022.

Utifrån den grundläggande granskningen bedömer vi också att kommunstyrelsen och samtliga nämnder, med undantag för plan- och byggnadsnämnden, kan verifiera att dess förvaltning utförts på ett ändamålsenligt sätt under år 2022. Plan- och byggnadsnämndens ändamålsenlighet kan ej bedömas då nämnden vid årsredovisning ej lämnat en tydlig redogörelse för måluppfyllnad av kommunfullmäktiges inriktningsmål.

Intern kontroll

Kommunstyrelsen har under året reviderat kommunens reglemente för intern kontroll inom arbetet med utveckling av kommunens styrning och ansvaret för visselblåsarfunktionen. Vi ser positivt på att kommunstyrelsen även under år 2022 har fortsatt att utveckla arbetet med intern kontroll när det gäller bland annat kontrollmiljön, systematik för riskhantering i syfte att vägleda nämnderna och bolagsstyrelserna i arbetet.

Vi bedömer att kommunstyrelsens och nämndernas interna kontroll i rimlig grad har varit tillräcklig under år 2022. Vi rekommenderar kommunstyrelsen att tydliggöra om de formaliakrav som gäller för målstyrning, intern kontroll med mera även omfattar mindre nämnder som till exempel namngivningsnämnden. Vidare rekommenderas kommunstyrelsen inom ramen för uppsiktsplikten att noggrant följa nämndernas analys av den interna kontrollens funktionalitet i enlighet med nämndernas ansvar för rapportering av den interna kontrollen.

Finansiella mål för god ekonomisk hushållning

Kommunfullmäktige har formulerat tre finansiella mål:

1. Resultatet ska motsvara minst 2,0 procent av intäkterna från skatter, generella statsbidrag och utjämning
2. Soliditeten för kommunkoncernen inklusive pensionsåtaganden ska ligga mellan 25-27 procent
3. Låneskulden per invånare ska inte öka mer än 5 procent årligen.

Av redovisningen framgår att samtliga av de finansiella målen har uppfyllts.

Årets resultat för kommunen i förvaltningsform uppgick till 701 mnkr vilket motsvarar 4,8 procent av skatter och generella statsbidrag och utjämning. Soliditeten inklusive pensionsåtaganden uppgår till 28 procent vilket är en förbättring med 1 procentenhet jämfört med föregående år. Vid utgången av 2022 uppgick låneskulden till 17 700 mnkr vilket är en ökning med 80 mnkr jämfört med föregående år. Låneskulden per invånare har under de senaste tre åren minskat med 1,8 procent årligen.

Grundat på vår granskning av årsredovisningens återrapportering har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att anse att resultatet inte skulle vara förenligt med de finansiella mål som fullmäktige fastställt i budget 2022.

Inriktningsmål för god ekonomisk hushållning

Kommunfullmäktige har fastställt ett måldokument för perioden 2022-2024 med sammanlagt nio inriktningsmål och 31 uppdrag. Därutöver finns ytterligare åtta uppdrag till nämnder och bolagsstyrelser från tidigare år samt 36 tillkommande uppdrag som kommunfullmäktige lämnat till nämnder och bolagsstyrelser vid sidan av mål och budget. I årsredovisningen gör kommunstyrelsen en avstämning och bedömning mot kommunens nio inriktningsmål för god ekonomisk hushållning som fastställts i budget 2022. Fem av inriktningsmålen har bedömts vara i hög grad uppfyllda vid årets slut och fyra bedöms delvis uppfyllda. De delvis uppfyllda inriktningsmålen avser trygghet, hållbart samhällsbyggande, jämlikhet och inkludering samt barn och elevers utbildning och lärande där kommunen beskriver ett pågående långsiktigt arbete.

Grundat på vår granskning av årsredovisningens återrapportering har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att anse att resultatet inte skulle vara delvis förenligt med de verksamhetsmål som fullmäktige fastställt i budget 2022 då fyra av målen bedöms som delvis uppfyllda.

Lekmannarevisorernas granskning

Lekmannarevisorerna har under året uttalat sig i granskningsrapporter om bolagens verksamhet sköts på ett ändamålsenligt sätt, om verksamheten sköts på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt om bolagens interna kontroll är tillräcklig. En grundläggande granskning av samtliga bolag har genomförts under året. Inom ramen för lekmannarevisionen har en fördjupad granskning gällande bygg- och anläggningsprojekt genomförts för några bolag.

Vi bedömer sammantaget att styrelse och nämnder i Uppsala kommun, med undantag av vad som framförts ovan, har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Vi bedömer att räkenskaperna för år 2022 i allt väsentligt är rättvisande.

Vi bedömer att styrelsens och nämndernas interna kontroll, med undantag av vad som framförts ovan, har varit tillräcklig under år 2022.

Vi bedömer sammantaget att resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de finansiella mål och delvis är förenligt med de verksamhetsmål som fullmäktige uppställt.

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för styrelse, nämnder och de gemensamma nämnderna samt de enskilda ledamöterna i dessa organ.

Vi tillstyrker att fullmäktige godkänner kommunens årsredovisning för 2022.

Per Davidsson har pga. jäv inte deltagit i granskningen av utbildningsnämnden och äldrenämnden.

Berit Danielsson har pga. jäv inte deltagit i granskningen av socialnämnden.

Per Davidsson
Berit Danielsson
Må
L
P

Uppsala kommun

Uppsala den 14 april 2023

Per Davidsson

Lars-Olof Lindell

Magnus Andersson

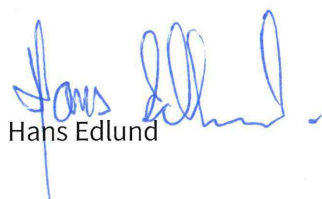
Lise-Lotte Argufänder

Kjell Dahlström

Berit Danielsson

Hans Edlund

Ove Heimfors

Karolina Larfors

Tommy Larsson

Marie-Louise Lundberg

Bilagor

Till revisionsberättelsen hör bilagorna:

- Revisorernas redogörelse, bilaga 1
- Granskning av årsredovisning, bilaga 2
- Granskning av god ekonomisk hushållning, bilaga 3
- Grundläggande granskning styrelser och nämnder, bilaga 4
- Genomförda fördjupade granskningar, bilaga 5
- Granskningsrapporter från lekmannarevisorerna och auktoriserad revisorsrevisionsberättelser i bolagen, bilaga 6

[Handwritten signatures and initials]